

SPIS TREŚCI

WSTĘP	7
ROZDZIAŁ 1	
Czytanie i pisanie oraz trudności w ich opanowaniu przez dzieci w wieku wczesnoszkolnym	10
1.1. Istota procesu czytania i pisania	10
1.2. Psychoruchowy rozwój dziecka w wieku wczesnoszkolnym	15
1.3. Wybrane poglądy na dojrzałość dzieci do nauki czytania i pisania	19
1.4. Przyczyny trudności w nauce czytania i pisania	23
1.5. Dysleksja - specyficzne trudności w czytaniu i pisaniu	28
ROZDZIAŁ 2	
Terapia dzieci z trudnościami w czytaniu i pisaniu	36
2.1. Pojęcie terapii pedagogicznej	36
2.2. Zasady postępowania w terapii pedagogicznej	41
2.3. Etapy pracy terapeutycznej z dzieckiem dyslektycznym	42
2.4. Rozwój systemu pomocy terapeutycznej w Polsce	45
2.5. Aktualnie obowiązujące przepisy i formy terapii pedagogicznej...	52
2.6. Przegląd badań nad efektywnością terapii pedagogicznej	56
ROZDZIAŁ 3	
Metodologia badań własnych	65
3.1. Przedmiot, cele, problemy i hipotezy badawcze	65
3.2. Metody badań, techniki i narzędzia badawcze	68
3.3. Realizacja prób eksperymentalnych i przebieg badań	73
3.4. Charakterystyka terenu i grup badawczych	77
ROZDZIAŁ 4	
Umiejętności w czytaniu i pisaniu u dzieci z klas terapeutycznych – wyniki badań	80
4.1. Poziom umiejętności i czytania i pisanie - wyniki badań początkowych	80
4.1.1. Ocena techniki czytania	80
4.1.2. Ocena poziomu umiejętności czytania ze zrozumieniem	82
4.1.3. Ocena poziomu umiejętności pisania ze słuchu	85
4.1.4. Ocena umiejętności pisania z pamięci	86
4.1.5. Ocena sprawności grafomotorycznej rąk	86
4.1.6. Ocena słuchowego różnicowania głosek	87
4.2. Poziom umiejętności czytania i pisania po rocznej pracy terapeutycznej - wyniki badań końcowych	88

SPIS TREŚCI

WSTĘP	7
ROZDZIAŁ 1	
Czytanie i pisanie oraz trudności w ich opanowaniu przez dzieci w wieku wczesnoszkolnym	10
1.1. Istota procesu czytania i pisania	10
1.2. Psychoruchowy rozwój dziecka w wieku wczesnoszkolnym	15
1.3. Wybrane poglądy na dojrzałość dzieci do nauki czytania i pisania	19
1.4. Przyczyny trudności w nauce czytania i pisania	23
1.5. Dysleksja - specyficzne trudności w czytaniu i pisaniu	28
ROZDZIAŁ 2	
Terapia dzieci z trudnościami w czytaniu i pisaniu	36
2.1. Pojęcie terapii pedagogicznej	36
2.2. Zasady postępowania w terapii pedagogicznej	41
2.3. Etapy pracy terapeutycznej z dzieckiem dyslektycznym	42
2.4. Rozwój systemu pomocy terapeutycznej w Polsce	45
2.5. Aktualnie obowiązujące przepisy i formy terapii pedagogicznej...	52
2.6. Przegląd badań nad efektywnością terapii pedagogicznej	56
ROZDZIAŁ 3	
Metodologia badań własnych	65
3.1. Przedmiot, cele, problemy i hipotezy badawcze	65
3.2. Metody badań, techniki i narzędzia badawcze	68
3.3. Realizacja prób eksperymentalnych i przebieg badań	73
3.4. Charakterystyka terenu i grup badawczych	77
ROZDZIAŁ 4	
Umiejętności w czytaniu i pisaniu u dzieci z klas terapeutycznych – wyniki badań	80
4.1. Poziom umiejętności i czytania i pisanie - wyniki badań początkowych	80
4.1.1. Ocena techniki czytania	80
4.1.2. Ocena poziomu umiejętności czytania ze zrozumieniem	82
4.1.3. Ocena poziomu umiejętności pisanie ze słuchu	85
4.1.4. Ocena umiejętności pisanie z pamięci	86
4.1.5. Ocena sprawności grafomotorycznej rąk	86
4.1.6. Ocena słuchowego różnicowania głosek	87
4.2. Poziom umiejętności czytania i pisanie po rocznej pracy terapeutycznej - wyniki badań końcowych	88

4.2.1.	Ocena techniki czytania	88
4.2.2.	Ocena poziomu umiejętności czytania ze zrozumieniem	89
4.2.3.	Ocena poziomu umiejętności pisania ze słuchu	92
4.2.4.	Ocena poziomu umiejętności pisania z pamięci	92
4.2.5.	Ocena sprawności grafomotorycznej rąk	92
4.2.6.	Słuchowe różnicowanie głosek	93
4.3.	Efektywność terapii pedagogicznej w zakresie podnoszenia poziomu umiejętności czytania i pisania u dzieci z klas terapeutycznych	94

ROZDZIAŁ 5

Umiejętności w czytaniu i pisaniu u dzieci z zespołów korekcyjno-kompensacyjnych – wyniki badań 101

5.1.	Poziom umiejętności i czytania i pisania - wyniki badań początkowych	101
5.1.1.	Ocena techniki czytania	101
5.1.2.	Ocena poziomu umiejętności czytania ze zrozumieniem	103
5.1.3.	Ocena poziomu umiejętności pisania ze słuchu	105
5.1.4.	Ocena umiejętności pisania z pamięci	106
5.1.5.	Ocena sprawności grafomotorycznej rąk	107
5.1.6.	Ocena słuchowego różnicowania głosek	107
5.2.	Poziom umiejętności czytania i pisania po rocznej pracy terapeutycznej - wyniki badań końcowych	108
5.2.1.	Ocena techniki czytania	108
5.2.2.	Ocena poziomu umiejętności czytania ze zrozumieniem	110
5.2.3.	Ocena poziomu umiejętności pisania ze słuchu	112
5.2.4.	Ocena poziomu umiejętności pisania z pamięci	112
5.2.5.	Ocena sprawności grafomotorycznej rąk	113
5.2.6.	Słuchowe różnicowanie głosek	114
5.3.	Efektywność terapii pedagogicznej prowadzonej w zakresie podnoszenia poziomu umiejętności czytania i pisania u dzieci z zespołów korekcyjno-kompensacyjnych	114

ROZDZIAŁ 6

Efektywność terapii pedagogicznej i jej uwarunkowania 122

6.1.	Efektywność terapii pedagogicznej w klasach terapeutycznych i zespołach korekcyjno-kompensacyjnych – porównanie	122
6.2.	Uwarunkowania rodzinne efektywności terapii pedagogicznej...	137
6.3.	Uwarunkowania szkolne efektywności terapii pedagogicznej	143
6.4.	Analiza indywidualnych przypadków	149
6.4.1.	Przypadek Katarzyny P., lat 8 - uczennicy klasy II terapeutycznej	149
6.4.2.	Przypadek Rafała W., lat 9 - ucznia klasy III terapeutycznej	152

6.4.3. Przypadek Barbary P., lat 8 - uczennicy klasy II uczęszczającej na zajęcia zespołu korekcyjno-kompensacyjnego	155
6.4.4. Przypadek Grzegorza R., lat 9 - ucznia klasy III uczęszczającego na zajęcia zespołu korekcyjno-kompensacyjnego	158
ZAKOŃCZENIE I WNIOSKI	162
LITERATURA	167
Prace zwarte	167
Publikacje w czasopismach i inne materiały	175
STRESZCZENIE	183
SPIS TABEL	184
SPIS WYKRESÓW	187
ANEKSY	188